

Oaser.

(Af Jver Marius Hansen.)

„Boa grønne Græsgange lader han mig hvile“ Sal. 23, 2.

XXI Brødkuffen.

So, du kender ham nok for saa vidt, som vi baade hift og her møder Mennesker af hans Type. Høj og velbof-fen er han med en Bringe, der har Brede og et Par Arme som af Staal. Hans Naljn har Velgighedsens og Oprigtig-hedens Præg, hans Nøst er klangfuld og klar og hans Bæ- sen og Optraaden er vindende og takfuld. Det var vist et Menneske af den Art, hvorom vi læser i Skriften, at Jesus saa ham og fattede Kærlighed til ham. So, der findes ad- skillige af den Slags Mennesker endnu. Jeg kom til at synes meget godt om min hjarve Brødkuff. Vi sad Side om Side og talte uafbrudt sammen en hel Time, ja maa- ske mere. Og dersom du synes om det, kan jeg godt fortælle dig et og andet af vor Samtale, dog fornemmeligt, hvad Brødkuffen lagde.

„En Del af min Familie er rig og fremstaaende. Min Fader er fattigt ophødt og har aldrig følt sig hjemme blandt vore fornemme Slægtninge. Vi havde engang en Landejendom, der stillede saa store Krav til vor Families Arbejdskraft, at vi nær var bleven ødelagte alle sammen. Vi maatte flygte derfra og søgte vor nuværende Forret- ning. Jeg har været Soldat. Senere fik jeg Anstættelse ved Jernbanen og havde god Anledning for Advancement; men jeg kunde ikke holde den Tilværelse ud, særlig som Drifte- varer for andre Besjættede ved Banen, skønt jeg selv aldrig kal. Nu er jeg hjemme hos mine Forældre. De ældes begge og kan ikke undvære min Hjælp. Vi slæber os igen- nem, naar vi kan være sammen. Jeg vilde gerne fremad. Jeg er i min allerkræftigste Alder; jeg er stærk og kan tage fat paa forskellige Ting; jeg har lært Bogføring og kan ta- ge Arbejde paa et Kontor ogsaa. Jeg har lyst til at komme ud og prøve en Dyst i Livet; men „jeg her til Hjemmet er bundet“. Og saa mangler jeg nogen at kunne tale alvor- ligt med. Der er saa lidt Alvor i de fleste Mennesker. De er saa adbrøede og pjantede. En saadan ligefrem alvorlig Samtale, som vi nu har, er meget vanskeligt at faa i Stand; der er saa faa, som forstaa en. Gid jeg kunde faa noget mere og bedre at leve for. Jeg ønsker at rejse til Amerika, men jeg herken vil eller kan forlade mine Forældre.“

Saa dan og mere talte vor Brødkuff. Synes du ikke, at Holmer Sangers Ord i „Hjortens Flugt“ kan passe paa ham:

Jeg endnu frit mig loinger,
Jeg følger, ved min Fod
Et Sommerfuglevinger
Og Solglimt i mit Blod?

Blandt andet sagde jeg til den unge Mand, at han var netop en Mand for Amerika, dette rige og gode Land med de mange fortræffelige Anledninger for saadanne, som vil og kan tage fat. Men jeg maatte tilraade ham at blive, hvor han var for sine Forældres Skyld. Og saa henvisste jeg ham til Ordet fra Hebræerbrevet: „Herren er min Hjælper“ og bad ham ikke glemme at tage ham med i sin Beregning. David var en ung Mand med mange stærke Kræfter, han var Sanger, Digter, Synder, Kriger og blev se- neres Konge, men denne stærke begavede Mand lærte at opløse sine Sjine til Hjergerne, til Herren, hvorfra hans Hjælp skulde komme. Gud slog ikke Haanden af David, han vil heller ikke laa Haanden af dig. Søg ham i Jesu Tro, og han vil skænke dit Hjerte Fred og være din Tilflugt i alt andet.

Jeg maatte skilles fra min Brødkuff. Kære Ven! Er din Stilling, jeg mener dit Hjertes, ligesom hans, jeg den Frelser, der kan give dit tomme Hjerte Fred. Og har du fundet ham, saa prøv, om du ikke nok kan være saadanne længselstude Mennesker til Gavn ved et alvorligt og kærligt Ord; vis dem hen til ham som kan stille alle Sjæleens Længsler og formaar at hjælpe i alt. Sig til dem:

Finder du ham, da finder du alt,
Saa alt, hvad vort Hjerte begærer,
Da rejser sig flufs hvort Naab, som faldt,
For aldrig at blegne mere.

David Livingstone.

Efter „Missionary Review“ ved Ch. E. Christensen. (Fortsat.)

Da Vejen til Vestkysten ikke viste sig tilfredsstillende, drog Livingstone atter ud d. 3. Nov. 1855 for om mul- ligt at finde en bedre Vej til Sikkityn. Ddet han valgte sin Vej langs med Zambesifloden, opdagede han de store Viktoria Vandfald, som han gav Dronningens Navn. Kort efter fandt han to høje Bjergtænder, der var fri for baade Fæber og Liefestuen, hvilket gav ham nyt Haab om at faa en Mission grundlagt. Det var et dejligt Land, hoorigen- nem han rejste, men allevegne viste der sig Spor af Sla- vehandelen, hvilket smerte ham dybt.

Den 3. Marts 1856 naaede han det portugisjiske Sete- lement i Lette, hvor den „civiliserede Profosi“, han fik, kun stod tilbage for Gabriels engelske Seng. Den 20. Maj ankof han til Quilimane paa Sikkityn og havde saaledes fuldført den store Opgave at gennemrejse Afrikas Ostland fra Vest til Ost.

„Jeg følger mig ikke saa kærlig stolt berover“, skriver han. „Sammenlignet med mit Naal er denne geografiske Bedrift kun Begyndelsen til Foretagendet.“

Den 9. Dec. 1856 kom Livingstone efter 16 Aars Fraværelse tilbage til England igen og fandt, at han nu var en berømt Mand over hele Verden. Store Møder blev afholdt for at høre ham velkommen baade af det londonse

Missionselskab og det kongelige geografiske Selskab. Han blev gjort til Gæsborger i London, Edinburgh, Glasgow og andre Byer. Titelen Doktor i kanonisk Ret (D. C. L.) blev ham givet af et Universitet og (S. L. D.) af et andet. Han blev Medlem af geografiske Selskaber i mange Lan- de. Dronningen gav ham en privat Audients, og overalt var han Dagens Helt. Til hans store Glæde blev hans Guftru heller ikke forglemt med Hensyn til Gæsbøvisnin- ger.

Hædret som kun faa, og som „aldrig en Missionær før var bleven, blev han dog ved at være den samme trohjer- tede, jævne og bestemte Mand. „Jok kunde tænke, jeg søger Versømmelse“, skrev han flere Aar efter, „men jeg har gjort det til en Regel aldrig at læse noget, der er skre- det til min Næs.“

Da han var i England, blev han opfordret til at stri- be en Beretning om sine Rejser. Denne Opgave var ham saa ubehagelig, at han siger i Forordet: „Jeg tror, jeg vilde hellere rejse igennem Afrika igen end skrive en anden Bog“. Men Vogen gjorde forartede og bragte ham en lille Formue, som han brugte det meste af til at fremme sine Opgaver.

Efter at Vogen var færdig, brugte han nogle Maa- neder til at holde Foredrag. Intet Sted blev han modtaget med mere Begejstring end i Oxford og Cambridge. Paa sidstnævnte Sted var det, han udtalte de berømte Ord, der førte til Oprettelsen af en Universitetsmission: „Jeg rej- ser tilbage til Afrika for at prøve paa at aabne Vej for Handel og Kristendom. Vil I fortsætte Ar- bej- det, jeg har begyndt? Det overlader jeg til eder.“

I Tro paa, at Gud havde kaldet ham til at aabne Afrika, og at Missionens Vænge ikke skulde bruges til det- te Arbejde, ophævede han nu sin Forbindelse med det Lon- donske Missionselskab, og den 10. Marts 1858 rejste han med sin Guftru og sit yngste Barn tilbage til Afrika som Leder for en Rejse ekspedition og som Konsul i Quil- imane. Paa Hovedet har han nu den berømte blaa Skjæft med Dronningens Guldsnor, med hvilken han siden var færdig gennem hele Afrika. Men han var lige saa meget en Missionær som før. Fra den Dag han i 1841 landede i Afrika og til sin Død i Malat 1873 prædikede han Kristus for de indfødte uden Hensyn til hvor han var, eller hvad han ellers foretog sig.

Da Livingstone og hans Selskab i Maj 1858 landede paa Afrikas Sikkityn, begyndte han straks at udfinde Gam- bese og dens Bifloders Løb. I 1859 gjorde han 3 store Op- dagelser: Shirefloden og Søerne Shima og Nyasha. I Egnen omkring Nyashasjaa saa han Slævehandelen i dens værste Skikkelse. Da han troede, at et Dampskib paa Søen vilde være et godt Middel imod denne frygtelige Trafik, ordrede Livingstone et lille Skib, Lady Nyasha, fra Eng- land. Det kostede 6000 Pd. Sterling, som han selv betalte af Overtskudet fra sin Bog.

Skønt denne Ekspedition var velskædet med Hensyn til Opdagelser, blev den dog mærket med Skuffelser og Sorg. Biskop Mackenzie, den adle unge Leder af Univer- sitetsmissionen, hvis Komme til Afrika havde vakt saa stor Glæde, blev jg af Fæber og døde d. 31. Januar 1862. Nogle faa Dage efter døde Burrup, en af Biskoppens Medhjælpere af samme Sygdom. Men den største Sorg var Fru Livingstones Død d. 27. April 1862 i Shupange ved Zambese efter kun faa Dages Sygdom. Med brudt Hjerte skrev Livingstone:

„Dette er det første haarde Stød, jeg har faaet, og det berøver mig næsten min Styrke. Jeg elskede hende, da jeg ægtede hende, og jo længere jeg levede med hende, desto mere elskede jeg hende. O, min Mary, min Mary! hvor ofte har vi ikke længtes efter et stille Hjem, ider vi maat- te paa Vandring fra Koloburg. Sikkert maad din Vortfer- nelse af en kærlig Fader betyde, at han nu har bønnet dig med at tage dig til det bedste Hjem.“

I Juli 1863 blev Ekspeditionen af politiske og finan- cielle Grunde kaldt tilbage, og Livingstone blev nødt til at sælge „Lady Nyasha“, der paa Grund af Vandfald i Shire- floden ikke var kommen til Søen. Portugiserne vilde købe det til Slaveffib, men det vilde Livingstone ikke gaa ind paa. „Jeg vilde hellere se det gaa til Bunds paa det ind- ske Hav“, erklærede han.

Da Bombay var den nærmeste Handelsplads, sejlede han dertil med det lille Skib, hvorpaa han selv var baade Kaptajn og Rods. Det var en behærlig Tur; men efter 45 Dages Forløb havde han fuldbent den 250 Mil lange Sejlur. Saa rejste han en Tur til England, hvor han op- holdt sig længe nok til at se sine Barn og skrive sin anden Bog: „Zambese og dens Bifloder“. Derpaa rejste han igen efter Opfordring af det kongelige geografiske Selskab for at løse det saa længe diffunderede Spørgsmaal om Nilens Kilder. Da det Niste blev udtalt, at han skulde rejse ubun- den af nogen anden Opgave, svarede han: „Jeg følger det som min Pligt at dirke som Missionær.“

Paa Vejen tilbage til Afrika rejste han gennem Bom- bay, hvor han folgte „Lady Nyasha“ for mindre end det halve af, hvad Skibet havde kostet ham. Saa begyndte han den 19. Marts 1866 sin sidste store Rejse, under hvilken han uden at vide det efterlod sine Fodspor paa Afrikas Ostland i Form af et Kors.

Ankoret ved Smet af et Slavemarked i Zanzibar, gik han fremad til sin Gerning med et æbent Hjerte og en beslutsom Mand. Men eftersom han trængte frem til Ind- landet, blev han praktisk affsaret fra al Forbindelse med Udvevødenen. Omgivet af Slavehandlere, der havde ham paa Grund af hans Forsømmelse af deres affjellige For- retning, naaede selv de Breve, han skrev, aldrig deres Be- stemmelsessted, og af 40 Breve, der blev sendt ham, fik han kun eet til Opmuntring i Ensomheden.

Aldeles interj blev hørt fra ham til December 1866, da en af hans Mænd, Mija, kom til Zanzibar og fortalte, at han var dræbt af de indfødte. Det blev ikke rigtig troet, da man vidste, Mija var en velkendt Ragner, men nu blev en Ekspedition udsendt af det kongelige geografiske Selskab for at opsjøge ham. Efter 8 Måneders Forsøg kom Ekspeditionen tilbage uden at have fundet ham. Man havde faaet Vestler for, at han var i Live og gif fremad; men hvor han var, vidste man ikke.

(Sluttet.)

Anna Sørensen.

(Af A. i „Ar. Dgbl.“)

II.

Et af de næste Arbejder, Anna Sø- rensen kom ind i, var Smandsmission- en.

Englænderen Mr. Radcliff holdt Bættelsesmøder blandt andet i Ziga- ro, hvor Anna Sørensen dels ledede Sengen, dels sang Solo. Det var hende, der opfordrede Fruen Katha- lie Nørby til at aabne sit Hjem for Mr. Radcliff, og her traf hun første Gang sin mangeaarige fære Ven og Arbejdsfælle, Fru A. Jesen.

I sit private Hjem havde Fr. Ma- rie Købte allerede noget før gaaet en Vespising for de yngre fattige. Hun sønstede at udvide den. Anna Søren- sen fik Fru Jesen til at gaa med til dette Arbejde: Begyndelsen til Menig- hedsarbejdet paa Nørrebro.

Lokalet overlodes gratis af Jndre- Mission. Det laa i Jægergade, den- gang en af de værste Gaader i Kvar- teret. Forholdene var da saaledes, at til Gaardmissionens Aftenmøder mødte der stadig Politii. Her samlede Fr. Thora Seche Fabrikspiger og Anna Sørensen Gadenes vilde Dreng, lidt meget større end hun selv.

Birksomheden voksede stadig. Da Bladen ogsaa her blev for lille, flyt- tede de til Nordvestvej 8, hvor der var 2. senere 4 Bærelser i Brug, og hvor der anstafedes en stor Gryde, som kunde rumme Mad til 40 Per- soner (syge fattige).

Men ogsaa her var der snart for snævert. Tanken om at bygge kom frem, men Byggefondet var og blev kun — 15 Kroner. Da kom en Dag Statsraad Anfer Heegaard hen til Fru Jesen. „Nu bliver man gam- mel“, lagde han, „og maa til at tæn- ke paa sit Testamente. Jeg har ikke lyst til at bygge en Kirke, men ved De andet, jeg kunde give Nørrebro?“ Fru Jesen svarede, at der trænates til en Bygning for det stadig voksende Menighedsarbejde.

Anfer Heegaard gav Grunden, hvor Marthahjemmet nu ligger.

„Naar vi har Grunden, skal vi alt- saa til at samle Penge ind til at byg- ge For.“ lagde Anna Sørensen og be- gyndte straks i de forskellige Menig- heds kredse at holde Foredrag om For- holdene paa Nørrebro og Trangen til Hjælp. Den Gang var man endnu ikke ganske vis paa, om det var pas- sende og rigtigt, at Kvinder talte of- fentligt og en Præst, der en af Af- tænerne var til Stede, overværede Fr. Sørensens Møde med Nyggen vendt til hende. — En 10-Pres Subskrip- tion fattede i Gang, Gaver strømmede ind, og da Marthahjemmet stod færdigt, var 42.000 Kr. betalt og kun 10.000 Kr. manglede endnu. Om alle disse Penge kan der med fuld Sand- hed siges: de var faaet gennem Vn.

I Marthahjemmet findes samlet: Nørrebros Sygebespisning, Syge- pleje, Buggelue, Forskættelsesahjæl- per Biger og Dreng (Gaandarbejde og Sløjd), Værnelinik, Optagelses- hjem for Barn, hvis Mødre er paa Hospitalet; tillige holdes her Søn- dagskole, Forældre- og Fabrikspige- møder etc. I lang Tid var Marthah- hjemmets Mødelal den eneste, der fandtes i Kvarteret. Her var det ogsaa, at de første Møder mellem Socia- lister og Præster fandt Sted.

Anna Sørensen flittede senere selv til Marthahjemmet, hvis Ledelse hun overtog. Hendes Stue blev et Sted, der fik Betydning for mange. „Der“ siger en, „udsprang den skjul- te Kilde til meget, hvis fulde Betyd- ning først vil fortjaas i Evigheden.“ Der førtes Samtaler paa Tomands- haand med Mennesker, der søgte Gud, eller Samtaler, der berigede og hjalp troende Mennesker frem; der holdtes Møder til gensidig Opbyggelse, og hvor nye Planer drøftedes; der traf mange hverandre, som nu vidner: „Det var Anna Sørensen, som først satte mig i Gang, det var hende, der førte mig ind i Arbejdet.“ Altid var hun fuld af Liv, Virkelst og Inter- esse. „Anna Sørensen kendte ikke til daarligt Humør“, siger Søster Sa- bine, den yngste af hendes to nærm- ste Venner og hendes Sambo. „Syn- gende hørte vi hende komme op ad Trapperne; et Njeblik efter var Over- stjet taget af, og hun sad allerede ved Skrivebordet, og saa begyndte Ar- bejdet med fuld Kraft; thi for hende var det at arbejde i rigtig Fred, ja, en Fæst. Kom der saa nogen, der vil- de tale med hende, var hun straks pa-

Mayer's Martha Washington Comfort Shoes

Virkelig Komfort—det er hvad det betyder at bruge de moderne Martha Washington Komfort Sko. De passer lig en Handske, og sikrer fuld Hvile og Lindring. Ingen Knapper eller Lidser —just tag dem af og paa lig en Toffel. Elastiskheden paa Si- derne sikrer god Pasning over enhver Vrist. De vil aldrig vide, hvor komfortabelt godt udsæende Sko kan være, før Du har brugt

MARTHA WASHINGTON KOMFORT SKO

Vogt Dem for Efterligninger. Kun de ægte har Navnet Martha Washington og Mayer Handelsm. etek stempl. paa Saa'en. Nægt at modtage andre. Deres Handlende vil supplere Dem; om ikke, skriv til os.

FRIT-Hvis De vil sende os Navnet paa en Handlende, som ikke sælger Martha Washington Komfort Sko, vil vi sende Dem frit, postfrit, et smukt Billede af Martha Washington, Størrelse 15 x 10.

Vifarbedet ogsaa Honorbill Sko for Herre, Les- line Lady Sko, Yerna Cushion Sko, Special Merit Sko, 5.00 Arbejds Sko.

F. Mayer Boot & Shoe Co.
MILWAUKEE, WIS.

Dansk Højskole Undervisning

En samvittighedsfuld og moderne Højskoleundervisning til- bydes den dansk-amerikanske Ungdom paa

Luther College,

Racine, Wis.

Første Klases Lærere: smuk og sund Skolebygning; moderne indrettet med Bade etc.

Akademisk Undervisning — Gudestole — Musik
Sprok — Videnskabelig Undervisning
(Engelsk, Dansk, Tysk, Latin)

Skriv til forstanderen
John A. Larsen,
Luther College, Racine, Wis.

rat og fuldt nærværende som Tilhø- rer, ligesom hun før havde været helt koncentreret i sit Arbejde. „Er du led af noget?“ kunde der en enkelt Gang spørres. „Nej — nej, vist ikke! Det har man jo slet ikke Lov til!“ Og et Njeblik efter var de store, stærke Fine klare, glade og milde, som de plejede.

Stor Hjælp, Glæde og Styrke til nyt Arbejde hentede hun gennem sine gentagne Besøg i Mændedorff. „Zel- ler har lært mig, hvad Bibelen og hvad Vn er,“ lagde hun. Noget af det fidsle, hun skrev, var en Silsen til Zeller.

Jyrtit i Forjommeren 1909 mæ- dede hendes Venner, at hun begyndte at mijske Kræfterne. De fik snart at vide, at hun var dødsdømt. Hun selv vidste det i lang Tid ikke, hel- ler ikke talte hun fra først af der- om, efter at hun havde begyndt at one det. Hun vilde gerne leve, ger- ne blive i sit Arbejde og i den store Vennekreds, hun stadig havde om sig, og som hun under sin Sygdom trængte til ligesom altid at føle sig me- get nær. Hun ventede ogsaa, at Gud vilde forherlige sig paa hende ved trods alle Menneskers Ord at gøre hende raik igen. En af hendes næ- mste ventede, at Forherligelsen skul- de være den, at hun som den lille Herrens Stridsmand, hun havde været, skulde gaa stærkt sejrrig frem mod Døden.

Forherligelsen kom, men Guds Tanter var ikke som Menneskenes Tanter. Hun fik Bished om, hvad der var Guds Vilje med hende, og kæmpede stille sin Kamp ud. Fra nu af talte hun med sine Venner om Njebfælle og lagde sig som et Barn „i Jesu Skød og naaderige Arme.“ Som et Barn tog denne stærke, ener- giske Kvinde mod al Smhed og Kærlig- heds, der listes hende, med et Varns Tillid greb hun om Herrens Haand og lod sig lede ind i Døden.

„Nu lægger jeg mig til at sove i Jesu Ravn,“ var hendes sidste Ord. Saa lufdede hun sine Sjine for ikke mere at aabne dem her.

1. November 1909.

Juletræ-Pynt

Vi har i Aar sikret os et Parti im- porteret Pynt til Juletræet dels fra Danmark og dels fra Tyskland. N get er allerede paa Lager og an- det er paa Vej og vil være her i god Tid.

Smaa Dannebrogslag, per Ark	05
Do. paa Stanger, per Dus.	10
Kremmerhuse med Billeder, per Dus.	20
Do. hvide og røde, per Dus.	20
Relief-Stjerner, Guld og Sølv, per Ark.	10
Rafaela Engle i Relief, Størrelse, 1½ Tm., 12 paa et Kort	10
Rafaela Engle i Relief, Størrelse 2½ Tm. 6 paa et Kort	10
Rafaela Engle i Relief, Størrelse 4 Tm., 4 paa et Kort	10
Svevende Engel med Juletræ, 6x8, pr. Stk.	10
Børnelilleder fra Danmark i forskellige Størrelser, pr. Stk. 05, 10, 20 og 25	

Vi kan ikke garantere Forsyning af disse Ting til alle, men Bestilling- er vi blive ekspederet i den Orden, hvori de indløber. Send derfor Bes- tilling i god Tid.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
BLAIR, NEB.

Frit sendes

en Pakke med
30 elegante Prospekt Postkort

fra de skandinaviske Lande og Ame- rika samt Jule- og Nytaarskort, og vort elegante

Lomme- og Noteringskalender
for 1910 med Almanak og Noterings- bog for hver Dag i Aaret, samt fuld- stændigt Atlas over de Forneede Sta- ter og den øvrige Verden. Alt dette til en Udsalgspris af 85c sendes frit til enhver, der inden 30 Dage sende os 50c for et af de følgende Blade for et Aar:

III. Familie-Journal
udkommer hver Måned i stort 16- sidigt Format og indeholder større og mindre Fortællinger, Noveller, Digte, Biletskæder, gode Raad for Hus og Hjem, Ansøktter osv. osv.

„Ude og Hjemme“
Illustreret Familieblad,
udkommer hver Måned og indeholder nyttige og underholdende Fortællin- ger, Skisser og Digte af de bedste For- fattere samt belejrende Artikler af al- men Interesse for Hus og Hjem.

SKANDINAVISK FARMER - JOURNAL
Et Blad for Farmen, Hus og Hjem. Udgaar hver Måned, 16 Sider, 64 Spalter, i stort Format.
For \$1.00 sendes alle 3 Blade et Aar samt 50 Prospekt Postkort og vort elegante Lommekalender FERT.

For 50c faaes saaledes Handelsværd- dier for \$1.35 og for \$1 Værd for \$2.75. Benyt dette storartede Tilbud og ind- send saarest Bestilling, da vort Uplag af Lommekalender er begrænset.

Forsyningen af ovennævnte Blade sendes frit paa Forlangende. Bestil- kan sendes i Money Order eller Post- merket. Til Canada og Europa be- regnes 12c mere for hvert Blad. En- hver der sender os 10 Navne og Adre- ser paa Landemænd faar et af Blade- ne efter eget Vaik frit i 3 Måneder.

C. RASMUSSEN PUBL. CO.
720-724 S. 4 St., Minneapolis, Minn.

Stort Udvaln

af Jule-Brevkort med dansk Teksit.
Pr. Dufin forteret 50 Cts.

Danish Luth. Publ. House,
Blair, Neb.